

ИНТЕРВЈУ: ИЛИР СУЛЕЈМАНИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОСНОВНИОТ СУД СКОПЈЕ 2

Предмети за наплата на стари долгови речиси нема

Дали во најголемиот суд во земјава, Основниот суд Скопје 2, е завршен процесот на трансферирање стари предмети кај извршителите, а ако не е, во која фаза е и кога се очекува неговото завршување?

- Во Основниот суд Скопје 2-Скопје, процесот на трансферирање стари судски предмети кај извршителите речиси во целост е завршен, односно бројот на предметите што не се трансферирани е незначителен, со оглед на вкупниот број извршни предмети што беа во судска надлежност во моментот на почнување на процесот. Притоа, мора да се има предвид дека не се трансферирани предметите во кои нема доволно податоци за судот да може да постапи и да ги пренесе во надлежност на извршителите.

Револтот на граѓаните е голем кога за наплата ќе им пристигнат стари предмети во кои е вкalkулирана и каматата за целиот период, вклучувајќи ги и годините додека овие предмети факале прав во судовите. Каква е судската практика во однос на приговорите против овие предмети, односно на каматата? Дали досега во практиката сте се сретнале со случај граѓанин да ја тужи државата за оваа проблематика, или, пак, дали сте запознаени да иницира постапка за судење во разумен рок до Врховниот суд?

- Со оглед на тоа дека станува збор за основен суд, што значи суд што одлучува во прв степен и против чии одлуки странките имаат право на жалба до второстепениот суд, нецелисходно е да се зборува за судска практика востановена од овој суд. Според Законот за судовите, Врховниот суд на општа седница утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување единство во примената на законите од страна на судовите по

сопствена иницијатива или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите. Тука се и разгледувањето прашања во врска со работата на судовите, примената на законите и судската практика. Наедно, Врховниот суд на Република Македонија е надлежен да одлучува по барањата за заштита на правото на судење во разумен рок. Имајќи го предвид ова, релевантен одговор на ова прашање би можел да даде самиот Врховен суд на Република Македонија.

Сите извршни исправи треба да имаат печат на извршност и правосилност, сепак некои од старите судски предмети трансферирани од Су-

дот кај извршителите немаат печат, што прави проблеми во практиката. Како ја коментирате оваа состојба и каква е вашата практика по овој вид приговори?

- Во однос на потврдите за правосилност и извршност, мора да се има предвид дека предавањето на предметите се врши во согласност со членот 11 од Законот за извршување („Сл. весник на РМ“ бр. 83/2009). Во оваа законска одредба не е наведена обврска на Судот за ставање на потврдите за правосилност и извршност пред предметот да му се даде на извршител. Притоа, треба да се има предвид и фактот дека со предавањето на предметите на изврши-

тел по изјава на доверителот, надлежноста на Судот веќе престанува. Во секој случај, заради надминување на овој проблем што се јави во практиката, Основниот суд Скопје 2-Скопје во неколку наврати се обрати до Врховниот суд на Република Македонија, со барање на општа седница да утврди начелни ставови и правни мислења, за да се обезбедат воедначено постапување и еднаква примена на правото.

На што најчесто се жалат странките во постапките на извршување во приговорите до вас, како претседател на Основниот суд Скопје 2-Скопје?

- Должниците најчесто приговараат на застареноста на извршувањето, на извршната исправа, дека извршната исправа не им е уредно доставена, поради што извршителот спроведува извршување врз извршна исправа што не е правосилна и извршна, дека актите на кои приговараат (налог за извршување, заклучок и слично) не им е уредно доставени, како и тоа дека извршителот издава друг налог без претходниот налог да го стави надвор од сила. Наедно, должниците истакнуваат и приговори дека долгот во целост или делумно е платен или дека должникот е во стечај, па доверителот треба да го оствари своето побарување во стечајната постапка.

Во која мера квалитетот на извршувањето зависи од квалитетот на судската одлука?

- Извршната судска одлука и судското порамнување се извршни исправи, кои претставуваат основа за извршување, па оттука тие треба да бидат јасни, извршливи и подобни за извршување, а за квалитетно спроведување на извршувањето.

Со предлог-законот за извршување што се наоѓа во собраниска процедура се предлага, наместо претседателот на судот, како што е досега уредено, по приговорите на странките да одлучува надлежен судија определен со годишниот распоред за работа на судот. Кој е вашиот став во однос на оваа измена?

- Предлог-законот за извршување е во собраниска процедура и сè уште не е донесен, односно не е ставен во сила. Начелно се согласувам со предложената измена на законот, наместо претседателот на судот, по приговори против извршувањето да одлучува судија определен со годишниот распоред за работа на судот. Ова од причина што сметам дека на овој начин ќе се обезбеди поефикасно постапување по приговорите против извршувањето и остварувањето на правата на странките, а наедно ќе им се овозможи на претседателите на судовите да се фокусираат на организирањето на работата на судот.

Судот префрли над 60.000 предмети кај нотари и извршители

Од 2011 година, кога почна преносот на старите извршни предмети од судовите, кај нотарите и извршителите се префрлени вкупно 62.349 предмети, од кои првата година 7.833, во 2012 година 48.829, во 2013 година 1.336, во 2014 година 4.349, а во првите девет месеци од 2015-та за наплата кај извршителите биле префрлени само 332 вакви предмети за стари сметки.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

Помали трошоци и поголема ефикасност

Новиот закон за извршување, кој се наоѓа во собраниска процедура, е во правец на прецизирање на законските одредби во делот на постапувањето на извршителите при спроведувањето на извршувањето, надминувањето на проблемите со различното постапување на извршителите и пропишувањето јасни законски одредби за ефикасно спроведување на извршувањето, објаснуваат од Министерството за правда.

Изминатиов период беа извршени десет законски измени и дополнувања, кои во комбинација со динамичноста на целокупниот правен промет и постојаниот техничко-технолошки развој создадоа дополнителен проблем како во примената на постојниот закон од страна на извршителите, така и на поимањето на извршувањето од страна на јавноста - велат од Министерството.

Според Министерството, Законот за извршување ќе има исклучително позитивни економски влијанија, оти овозможува уште побрза и поефикасна наплата на побарувањата на доверителите, што овозможува побрз обрт на средствата во стопанството и подобра бизнис-клима.

Со законското решение се врши прецизирање на досегашните одредби од постојниот закон, се пополнуваат правните празнини, се вршат номо-техничко и содржинско преуредува-

ње на структурата на законот, проширување на надлежноста на извршителите со воведување вонсудска наплата на долгови врз основа на веродостојна исправа, воведување електронско полагање на испитот за извршители, допрецизирање на одредбите за дисциплинската постапка, дисциплинските повреди и дисциплинските мерки, како и допрецизирање на одредбите што доведуваат до различна примена од страна на извршителите при спроведување на извршувањето - истакнуваат од Министерството.

Една од најголемите новини во законот е воведувањето вонсудска наплата на комунални сметки.

Новото законско решение воведува и целосно ново извршно решение, со кое се очекува да се спречи натамошното осиромашување на граѓаните по однос на присилна наплата на комуналните сметки. Имено, станува збор за вонсудската наплата на долгови. Доверителот што обезбедува комунални услуги за корисниците е должен непосредно да поднесе барање за вонсудска наплата на долгови до извршител, пред започнување постапка за донесување решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа, а во согласност со одредбите на Законот за нотаријат. Со тоа на доверителите им се овозможува, користејќи го неоспорно ефикасниот систем на извршителите,

уште еднаш да им ги предпочат обврските на должниците, како и правните последици од нивното ненавремено намирување - појаснуваат од Министерството за правда.

Ова дејство, посочуваат од Министерството, ќе се авансира од доверителот во согласност со тарифата, а ќе се наплаќа од должникот само по успешно извршена наплата на долгот, чија вредност надминува 5.000 денари.

Во случај на неуспешна вонсудска наплата на долгови, надоместокот за преземените дејства и материјалните трошоци паѓаат на трошок на доверителот и нив тој може да ги предјави во постапката за издавање решение за нотарски платен налог во согласност со Законот за нотаријат. Главната цел е да се обезбеди уредна достава на веродостојните исправи до должниците пред воопшто да почне постапка за нивна присилна наплата. На тој начин граѓаните и правните субјекти ќе имаат можност да бидат запознаени со своите долгови по однос на комунални сметки и соочени со можноста да ги намират без дополнителните трошоци. За секое понатамошно одолжување на обврската за плаќање на долгот одлучува должникот, свесен за правните последици и трошоци што се надоврзуваат на постапката пред нотар и за присилното извршување од

страна на извршител - укажуваат од Министерството.

Од ресорното министерство истакнуваат дека со законот наедно се воведуваат дополнителни квалитативни перформанси за извршителите, задолжителна електронска комуникација на извршителот со катастарот, но и собирање податоци од него, со што ќе се зголеми ефикасноста на постапувањето и ќе се намалат трошоците во неа.

Посебен акцент е ставен на одредбите што го регулираат надзорот над работата на извршителите и Комората на извршители на Република Македонија. Регулирано е вршењето на надзорот од страна на Министерството за правда над работата на извршителите и на Комората, со што се обезбедува законско, ефикасно и стручно вршење на должноста извршител, како и воедначено постапување од страна на извршителите. Прецизирани се дисциплинските мерки што се соодветни на тежината на сторените дисциплински повреди. Тие ќе дејствуваат превентивно и на другите извршители и се обезбедува правната сигурност на граѓаните во Република Македонија - велат од Министерството за правда.

Новина во законската регулатива е воведувањето на главата за прекр-

шочни одредби, во која се предвидуваат прекршочни казни за сторени прекршоци од страна на претседателот на Комората на извршители на Република Македонија и други лица што не ги почитуваат одредбите од законот, кои се во целост усогласени со Законот за прекршоци. Наедно законот е усогласен и со Законот за општа управна постапка, а системот на полагање на испитот за извршители е целосно усогласен со Законот за полагање на правосудниот испит.

Со донесувањето на предложениот закон се очекува да се зголеми ефикасноста во работата на извршителите и да се зајакне извршителската дејност, да се подобри квалитетот на работењето на извршителите, да се зголеми успешноста на извршителите, како и да се зголеми квалитетот на кандидатите што го полагаат извршителскиот испит по електронски пат. Наедно, предложениот закон несомнено ќе овозможи следење во чекор на европските трендови во сферата на присилното извршување. Сите овие придобивки од новиот закон најпосле ќе имплицираат и позитивни последици што го полагаат извршителскиот испит по електронски пат. Наедно, предложениот закон несомнено ќе овозможи следење во чекор на европските трендови во сферата на присилното извршување. Сите овие придобивки од новиот закон најпосле ќе имплицираат и позитивни последици што го полагаат извршителскиот испит по електронски пат. Наедно, предложениот закон несомнено ќе овозможи следење во чекор на европските трендови во сферата на присилното извршување. Сите овие придобивки од новиот закон најпосле ќе имплицираат и позитивни последици што го полагаат извршителскиот испит по електронски пат.